

Ankestyrelsen

NYT

NYT FRA ANKESTYRELSEN NR. 4 MAJ

2011

	Side
Temanummer om børn	2
Forældre og børn kan tale deres sag, inden Ankestyrelsen afgør børnesager	3
Kommunernes opgaver, når Ankestyrelsen behandler en børnesag	7
Kommunerne skal inddrage udsatte børn mere	10
Forstander Otto Bernt Juhl får ordet	13
Ankestyrelsen vejleder om love og praksis	14
Taskforce på besøg i kommunerne	18
Ankestyrelsens læringsteam - fra sagsbehandler til sagsbehandler	21
Kommunernes indsats over for børn og unge på vej ud i kriminalitet	24
Tal fra Ankestyrelsen – sammensæt selv din statistik om anbragte børn	26
Merudgifter til børn med udviklingsforstyrrelser	29
Kort Nyt fra Ankestyrelsen	31

Temanummer om børn

Målt alene på antallet af sager fylder børnesagerne ikke meget i Ankestyrelsen. Måler vi derimod på presseomtale eller antallet af opringninger, fylder børnesagerne rigtig meget.

Børnesagsområdet er et område, som både politikere, fagfolk, medier og borgere har meget stor fokus på. I løbet af de sidste år er der – både lokalt i kommunerne og i form af ny lovgivning og reformer - taget mange nye initiativer. Senest Barnets Reform.

Disse mange initiativer har inspireret os til dette temanummer, der sætter spot på børnesagerne set fra mange forskellige vinkler.

Mødet med Ankestyrelsen

Vi beskriver, hvordan mødet med børn og forældre foregår, når de inviteres til møde i Ankestyrelsen, inden vi træffer afgørelse i deres sag. Vi beskriver også, hvordan kommunerne kan støtte og vejlede forældre og børn, når de skal deltage i mødet hos os.

Dialog med kommunerne

Ankestyrelsen har som led i Barnets Reform fået nye opgaver. Vi er blandt andet blevet bedt om at øge vores tilbud om sparring, dialog og læring til kommunerne om børnesager. Vi beskriver de nye tilbud, men også vores "gammeldags" telefonvejledning.

Dialogen foregår også som led i vores praksisundersøgelser. Vi fortæller om den nyeste praksisundersøgelse, som for første gang indeholder både juridiske vurderinger og vurderinger fra vores børnefaglige konsulenter, der er børnepsykiatere.

Kommunerne indberetter løbende data til vores anbringelsesstatistik. Vi gennemgår, hvordan alle kan skræddersy statistikker om anbringelser fordelt på kommune, køn mv.

Kriminalitetspakken

Som en del af kriminalitetspakken skal Ankestyrelsen gennemgå 300 sager, hvor politiet har underrettet en kommune om, at et barn er mistænkt for at have begået kriminalitet. Vi fortæller, hvad opgaven nærmere går ud på.

Principielle sager om støtte til børn med ADHD

Vi beskriver også to nye principielle sager om kriterierne for dækning af merudgifter i relation til børn med udviklingsforstyrrelser.

Redaktionen håber, at fagfolk inden for børneområdet vil finde artiklerne interessante og forhåbentlig også nyttige. Og måske er der også en artikel eller to, der interesserer de læsere, som ikke arbejder inden for området.

Hilsen redaktionen

Forældre og børn kan tale deres sag, inden Ankestyrelsen afgør børnesager

Inden Ankestyrelsen afgør en børnesag, inviteres forældrene og børn over 12 år til selv at fortælle om deres opfattelse direkte til dem, der skal afgøre sagen. Vi lægger stor vægt på at skabe en atmosfære, hvor forældre og børn føler sig godt modtaget og lyttet til samtidig med, at vi skal signalere myndighed. Advokater bekræfter, at det lykkes.

Af fuldmægtig Karen Dalin, Ankestyrelsen

Hvad er et børneankemøde?

Et børneankemøde er et møde, hvor Ankestyrelsen behandler og afgør klager over afgørelser, som en kommunes børn og unge-udvalg har truffet. Det kan fx være en afgørelse om at anbringe et barn uden for hjemmet, uden at forældrene eller barnet er enige, eller en afgørelse om, at samvær mellem forældrene og barnet skal være overvåget eller skal afbrydes.

På børneankemøderne afgør vi også såkaldte underretningssager. Det er sager, som vi behandler på baggrund af en underretning fra fx en lærer, pædagog eller pårørende, som er bekymret for barnet. Vi kan også behandle og afgøre sager, som vi tager op af egen drift fx fordi vi i medierne har læst om et barn, som vi er blevet alvorligt bekymret for.

I møderne deltager to jurister fra Ankestyrelsen. Den ene er mødeleder. Desuden deltager to såkaldte beskikkede medlemmer – en slags lægdommere. Disse fire afgør sagen. I mødet deltager også en af Ankestyrelsens lægekonsulenter - ofte en børnepsykiater. Lægekonsulenten har ikke stemmeret, men kan give faglig vejledning til deltagerne under ankemødet.

[Læs mere om ankemøder i børnesager på www.ast.dk >>](http://www.ast.dk)

Parternes egne synspunkter

Formålet med, at forældre og børn fra 12 år kan deltage i mødet er, at de her kan komme med deres synspunkter til sagen og fortælle om, hvordan de oplever deres aktuelle situation.

Mødet giver desuden mulighed for, at de, der skal afgøre sagen, kan stille uddybende spørgsmål til forældre og børn og danne sig et førstehåndsindtryk af dem. Mødet giver også forældre og børn mulighed for at få sat ansigt på os ankemødede medlemmer, der skal afgøre deres sag.

Forældrene og børnene har ret til deres egen advokat, der hjælper dem med sagen og er med under mødet. Både forældre og børn kan også have en bisidder med.

Forældrene eller barnet kan takke nej tak til at møde os og i stedet sende deres advokat.

Respekt og empati

Vi er meget opmærksomme på at tilrettelægge børneankemøder, så forældre, børn og unge føler sig mødt og hørt inden for de rammer, vi som myndighed må opstille. Vi tilstræber, at mødet ikke bliver for formelt, og at forældrene og barnet eller den unge kommer til orde. Mødet skal handle om barnets eller den unges forhold og ikke for eksempel om en konflikt mellem to forældre

Det er vigtigt for os at være respektfulde, empatiske og lyttende, så samtalen bliver så god som muligt. Samtidig er vi bevidste om, at vi ikke er terapeuter eller behandlere, men at vi er en domstolslignende myndighed.

Tilrettelæggelse så ingen mødes mod deres ønske

Ind i mellem ønsker et barn ikke at mødes med sine forældre eller vil helst fortælle om sin situation, uden at forældrene lytter med. Så sikrer vi, at ønskerne imødekommes, og vi taler med barnet, uden at forældrene er til stede.

Der kan også være forældre, der ikke ønsker at være til møde på samme tid, enten fordi de er meget vrede på hinanden eller er bange for hinanden. Det tager vi selvfølgelig også hensyn til. Vi sørger så for, at forældrene ikke mødes, og de kommer ind på mødet enkeltvis.

Når der er nogen, der ikke ønsker at være til stede samtidigt på mødet, sørger vi for, at deres advokater er til stede under alle samtaler og kan varetage klienternes interesser.

Vi byder personligt velkommen

Inden mødet i Ankestyrelsen skal forældrene og barnet sammen med deres advokat og eventuel bisidder henvende sig i vores reception. En servicemedarbejder følger dem over til et lokale, hvor de kan vente og lige vænne sig til at være i Ankestyrelsen. Her kan de også tale lidt med deres advokat.

Den jurist, der skal lede mødet, kommer kort efter ind i selve venterummet, hilser på forældrene og barnet og fortæller lidt om, hvordan det hele foregår.

Herefter følges man til mødet, hvor mødeleder byder velkommen og præsenterer de øvrige mødedeltagere. Advokater og eventuelle bisiddere deltager i mødet.

Når det er nødvendigt med en tolk, søger vi for at indkalde en tolk. Vi beder tolken møde på samme tid som forældrene og barnet, så de har tid til at hilse på hinanden, inden mødet begynder.

I ganske få tilfælde benytter vi os af muligheden for at indkalde en vagt. Vagten vil da være uden for mødelokalet under mødet og følge parterne rundt i huset.

Alle skal føle sig hørt

På selve mødet taler vi med forældrene og barnet og hører deres syn på sagen. Mødelederen stiller de fleste spørgsmål, men de øvrige deltagere har også mulighed for at spørge. Når vi taler med børnene, er det først og fremmest mødelederen og lægekonsulenten, der taler med dem.

Der er ikke tale om at afhøre forældrene og barnet. De kan oplyse om det, de har lyst til, og de har ikke pligt til at udtale sig udover, hvad de ønsker.

Det er hele tiden en konkret vurdering, hvor meget uddybning af sagen, vi har behov for. Samtalen skal naturligvis være relevant i forhold til den afgørelse, vi skal træffe. Hvis en part er meget følelsesmæssigt berørt eller meget påvirket af fx en psykisk lidelse, begrænser vi spørgsmålene efter de konkrete omstændigheder.

Når forældre, barnet, advokater og eventuelle bisiddere har sagt, hvad de ønsker, og vi har fået de oplysninger, der er relevante, oplyser mødelederen om sagens videre forløb. Mødelederen fortæller, at parterne først vil få afgørelsen i et brev, som vi sender senest en uge efter mødet. Alle parter - også børn, der er fyldt 12 år, får vores afgørelse sendt. Hvis forældrene eller barnet ikke har ønsket at deltage i et møde med Ankestyrelsen, får de selvfølgelig stadig et brev fra os med afgørelsen.

Når mødet er afsluttet, bliver parterne fulgt ud af mødelederen. Mange står derefter lidt i Ankestyrelsens gård og vender mødet med deres advokat.

Positive tilbagemeldinger

Vi vil gerne vide, om vores bestræbelser på at skabe gode rammer og holde ordentlige møder er lykkedes. Derfor har vi ringet til nogle advokater, der jævnligt repræsenterer parter i en børnesag og spurgt dem om både deres egne og deres klienters oplevelse af mødet i Ankestyrelsen.

Advokat Rasmus Hedegaard har blandt andet svaret, at modtagelsen i receptionen foregår positivt. Hans klienter har generelt oplevet mødet positivt. Der har været en behagelig tone under mødet, og hans klienter har følt sig hørt og taget alvorligt af Ankestyrelsen.

"Det er rart at blive fulgt over til et venturum, hvor der er mulighed for lige at få talt lidt sammen inden mødet."

Advokat Lars Buurgaard Sørensen synes også, at det er godt med lidt tid sammen med klienterne i vores venturum før selve mødet. Det skaber lidt ro og mulighed for lige at vende sagen igen. Han har fået tilbagemelding fra sine klienter om, at de følte sig hørt i Ankestyrelsen. Klienterne følte, at vi havde sat os godt ind i sagen og var interesserede i at høre deres synspunkter og oplevelser.

”Det var positivt, at der ofte blev spurgt grundigt ind til sagen.”

Hvem deltager, og hvor ofte er der børneankemøde

- Der deltager 2 jurister fra Ankestyrelsen, 2 beskikkede medlemmer og en lægekonsulent, der typisk er børnepsykiater
- De 2 jurister og de 2 beskikkede medlemmer træffer afgørelsen
- Lægekonsulenten rådgiver og har ikke stemmeret
- Vi tager referat fra mødet. Referatet skrives ind i afgørelsen
- Vi holder børneankemøde 2-3 gange om ugen året rundt
- Vi behandler ca. 5 sager på hvert møde

Vidste du?

Ved udgangen af 2009 var der 12.770 børn anbragt i Danmark.

Kommunernes opgaver, når Ankestyrelsen behandler en børnesag

Vi sætter her fokus på, hvad kommunerne skal gøre, når Ankestyrelsen behandler en børnesag. Da vi har kort tid til at forberede mødet, er det vigtigt, at kommunen hurtigt sender os de oplysninger, som vi har brug for. Kommunen skal også være opmærksom på at hjælpe barnet, som sagen handler om.

Af fuldmægtig Monika Susanna Siff Nielsen, Ankestyrelsen

Kommunerne skal sende oplysninger til os inden 1 uge

Når forældre eller børn over 12 år klager til Ankestyrelsen, skal vi hurtigst muligt undersøge, om kommunen har truffet den rigtige afgørelse og har overholdt de formelle regler i sagsbehandlingen. Loven giver os 8 uger til at behandle og afgøre sagen.

Materiale ved sagens begyndelse

Vi beder derfor kommunen om inden for 1 uge, at sende os:

- en kopi af børn og unge-udvalgets afgørelse
- en kopi af mødeoplægget med indstilling og tilhørende bilag, herunder handleplan og en bekræftet udskrift af mødeprotokollen med oplysning om de deltagende udvalgsmedlemmer
- barnets fødsels-, navne eller dåbsattest til offentlig brug
- dokumentation for forældremyndighed
- kommunens journalark i børnesagen for de sidste 2 år
- eventuelle nye bilag efter sagens afgørelse i udvalget

Aktuelt materiale op til selve mødet i Ankestyrelsen

For at have det mest korrekte billede af barnet og forældrene, skal vi have så aktuelt materiale som muligt, inden vi træffer afgørelsen.

Derfor beder vi kommunen om at få aktuelle oplysninger senest 14 dage inden selve mødet i Ankestyrelsen. Det gør vi samtidig med, at vi giver besked om datoen for mødet, typisk 4-6 uger inden mødet.

Vi beder om:

- en ny udtalelse fra den plejefamilie eller den institution, hvor barnet bor
- en ny udtalelse fra barnets skole og/eller daginstitution
- en beskrivelse af de seneste samvær, hvis barnets samvær med forældrene er overvåget

Hvis der ikke er nye oplysninger, er det nok, at kommunen orienterer os om dette.

Ankestyrelsens sagsbehandlingsfrister i børnesager

- Vi skal inden 8 uger give besked til parterne i en underretningssag eller en sag, vi selv har taget op om, hvorvidt vi vil afslutte sagen eller behandle sagen på et møde.
- Senest 8 uger efter vi modtager en klage skal vi træffe en afgørelse.

Læs mere om børnesager i Ankestyrelsen på www.ast.dk >>

Underretninger og sager, som Ankestyrelsen selv tager op

Drejer det sig om en underretning eller en sag, som Ankestyrelsen selv tager op, skal vi *først* tage stilling til, om der er grundlag for, at vi behandler sagen på et ankemøde.

For at vi kan vurdere, om der er grund til at mødebehandle sagen, beder vi kommunen om en detaljeret redegørelse for, hvad kommunen har gjort og vil gøre i sagen. Kommunen skal inden for 7 dage sende os redegørelsen sammen med kopi af alle sagens bilag, herunder opdaterede journalark, både om forældrene og barnet.

For barnets og forældrenes skyld er det vigtigt, at vi hurtigt kan komme i gang med sagen, så de hurtigst muligt får svar på, hvordan vi forholder os til underretningen.

Til forskel fra klagesagerne bunder en underretning meget sjældent i en henvendelse fra forældrene eller barnet selv. Derfor er det vigtigt, at barnet og forældrene ikke oplever en lang sagsbehandlingstid.

Kommunen skal i alle tilfælde orientere Ankestyrelsen om nye oplysninger i sagen.

Kommunen skal vejlede om mødet i Ankestyrelsen

Selv om Ankestyrelsen behandler sagen, skal kommunen følge barnet og om nødvendigt handle og give støtte efter loven.

Op til et møde i Ankestyrelsen skal kommunen sørge for en række praktiske forhold og vejlede forældre og barnet om deres rettigheder og forløbet. Formålet er at sikre, at barnet eller den unge og forældrene kender deres rettigheder og får den hjælp, de har brug for.

Kommunen kan fx bruge tekster på vores hjemmeside til inspiration til samtalen med barnet og forældrene.

[Se spørgsmål til børnesager på www.ast.dk >>](http://www.ast.dk)

Advokathjælp

Hvis sagen skal behandles i et ankemøde, skal kommunen sikre, at barnet og forældrene ved, at de ret til hjælp fra en advokat. Barnet kan vælge sin egen advokat og behøver ikke at have samme advokat som sine forældre.

Kommunen skal efter loven betale udgiften til advokaten. Vi fortæller derfor barnet og forældrene, at de skal kontakte kommunen og aftale, hvilken advokat de ønsker. Hvis forældrene eller barnet har brug for hjælp til at kontakte en advokat, skal kommunen hjælpe dem.

Bisidder

Både barnet og forældrene har ret til hjælp fra en bisidder. Det kan være et familiemedlem, en ven eller en udenforstående.

Barnet kan fx kontakte Børns Vilkår og få hjælp af en professionel bisidder. Kommunen skal vejlede barnet om denne mulighed og eventuelt hjælpe dem med at tage kontakt til Børns Vilkår.

Turen til Ankestyrelsen

Kommunen skal betale parternes udgifter til transport til ankemødet i Ankestyrelsen.

Hvis barnet ønsker at deltage i mødet i Ankestyrelsen, skal kommunen sørge for at transporten bliver arrangeret, og at barnet bliver fulgt af en voksen, som barnet er tryk ved. Det er en fordel, hvis den voksne ved, hvordan møder i Ankestyrelsen foregår og kan besvare barnets spørgsmål.

Formidling af vores afgørelse

Som følge af de almindelige regler om rådgivning og vejledning, skal kommunen hjælpe barnet med at forstå den afgørelse, der bliver truffet. Der kan også være behov for, at kommunen hjælper forældrene med at forstå afgørelsen.

Hvis kommunen har brug for oplysninger om deres rolle i forhold til møder i Ankestyrelsen, kan man altid ringe til Ankestyrelsen. Sagsbehandlerens navn fremgår af brevet med besked om datoen for mødet i Ankestyrelsen.

Kommunerne skal inddrage udsatte børn mere

Kommunerne er bedre til at inddrage forældrene end børnene i sager om frivillige foranstaltninger til børn med særlige behov. Det viser resultatet af Ankestyrelsens årlige praksisundersøgelse på børneområdet. Undersøgelsen viser desuden, at kommunen i ca. 60 procent af sagerne ikke fuldt ud har overholdt de målte sagsbehandlingsregler.

Af fuldmægtig Lone Sperup, Ankestyrelsen

Debut med vurderinger fra børnesagkyndige

I praksisundersøgelsen undersøger vi, om kommunerne inddrager børn og unge og deres forældre i behandlingen af sagerne.

For første gang indeholder undersøgelsen børnesagkyndige vurderinger af kommunernes sagsbehandling i en del af sagerne.

I undersøgelsen ser vi på, om 15 kommuner har udarbejdet § 50 undersøgelser, handleplaner og afholdt børnesamtaler i overensstemmelse med reglerne.

Der er tale om sager om tre typer frivillige foranstaltninger:

- Aflastningsordning
- Fast kontaktperson
- Frivillig anbringelse

Gode løsninger skabes sammen med forældre og børn

Reglerne siger, at kommunen løbende skal inddrage barnet og forældrene under hele sagsforløbet, så kommunen får alle de rigtige oplysninger om familien. Inddragelsen skal også sikre, at de involverede parter oplever at blive taget alvorligt, og at de derfor støtter op om indsatsen.

Samtidig er det vigtigt, at kommunen løbende giver barnet og forældrene en grundig orientering om kommunens oplysninger og ikke mindst om kommunens overvejelser om, hvilke foranstaltninger der eventuelt er nødvendige.

En grundig orientering og en god inddragelse af både barnet og forældrene, er en nødvendig forudsætning for, at kommunen kan etablere et reelt samarbejde med familien om at finde den eller de løsninger, der bedst tilgodeser barnets og familiens behov. For at opnå de bedste resultater for barnet, er det væsentligt, at familien aktivt medvirker til løsning af problemerne.

Kommunen kan inddrage familien ved løbende samtaler og anden kontakt. Kommunen kan også invitere til samtaler i forbindelse med underretninger, udarbejdelse af § 50 undersøgelser og handleplaner. Kommunerne kan desuden inddrage familierne mere systematisk ved for eksempel familierådslagning og netværksmøder.

Ankestyrelsens undersøgelse viser, at kommunerne inddrager forældrene i højere grad end børnene i sagsforløbet.

Flest børnesamtaler med de større børn

Inden kommunen træffer afgørelse om en foranstaltning, skal en sagsbehandler som hovedregel tale med barnet. Formålet med børnesamtalen er at få klarlagt barnets holdning til den påtænkte foranstaltning, så denne holdning og egne oplysninger kan indgå i kommunens overvejelser.

I praksisundersøgelsen er børnesamtalen gennemført i ca. 60 procent af sagerne. Det er særligt i sager med fast kontaktperson, at der er talt med barnet. I sager om anbringelse og aflastning er der gennemført børnesamtale i væsentligt færre sager. Det er børn og unge i aldersgruppen 15-17 år, som overvejende er blevet hørt i deres sager. De 4-6-årige børn er kun hørt i ca. halvdelen af sagerne.

[Læs mere i rapportens kapitel 6 >>](#)

40 procent er i overensstemmelse med lovgivningen

Ca. 40 procent af sagerne er samlet set vurderet til at være i overensstemmelse med lovgivningen. Det vil sige, at kommunerne i disse sager har efterlevet alle de lovkrav, der har ligget til grund for vurderingerne.

En stor del af sagerne er altså ikke i fuld overensstemmelse med lovgivningen. I over halvdelen af disse sager mangler blot én betingelse for, at sagerne opfylder alle lovkravene. I de resterende sager er to eller flere lovkrav ikke opfyldt.

Oftest er der tale om, at kommunen

- ikke har udarbejdet § 50 undersøgelse
- ikke har udarbejdet en handleplan, eller den er udarbejdet for sent

Manglende § 50 undersøgelser og handleplaner

Praksisundersøgelsen viser, at der ikke er udarbejdet § 50 undersøgelse i ca. en tredjedel af de sager, hvor der burde have været en undersøgelse. I en mindre del af de sager, hvor der foreligger en § 50 undersøgelse, er den ikke udarbejdet, før kommunen træffer afgørelse, og er dermed ikke rettidig.

I ca. en fjerdedel af sagerne er der ikke udarbejdet en handleplan, hvor denne burde have været udarbejdet. I mindre end halvdelen af de sager, hvor der er udarbejdet en handleplan, er den ikke udarbejdet, før der træffes afgørelse.

De indholdsmæssige krav til § 50 undersøgelser og handleplaner er i vidt omfang opfyldt

§ 50 undersøgelsen er grundlaget for valg af den indsats, der skal iværksættes, og som nærmere beskrives i handleplanen. Handleplanen skal i videst muligt omfang udarbejdes i samarbejde med forældre og barnet. Planen skal blandt andet beskrive formålet med

indsatsen, og hvilken indsats der er nødvendig for at hjælpe barnet. Det er derfor vigtigt, at både § 50 undersøgelsen og handleplanen er udarbejdet, før der træffes afgørelse i sagen.

Den børnesagkyndige vurdering

Ankestyrelsens vurdering af korrektheden af de sager, der indgår i praksisundersøgelsen, er som noget nyt suppleret med en børnesagkyndig vurdering af kommunernes sagsbehandling. Formålet er at sikre fokus på barnets behov og øge læringen af undersøgelsens resultater i kommunerne.

Børnesagkyndige vurderinger

De børnesagkyndige vurderinger peger blandt andet på behovet for:

- Faste procedurer for hurtig opfølgning på underretninger og tidlig indsats
- Iværksættelse af relevante og nødvendige undersøgelser
- Helhedsorienteret sagsbehandling, herunder mere opmærksomhed på forældrenes egne problemer
- Forbedret styring af sagerne både i forhold til tidspunkt for inddragelse, dokumentation og faglig sparring

Resultatet af den børnesagkyndige vurdering af spørgsmålet om inddragelse af børn og unge og forældre stemmer overordnet set med resultaterne af den mere formelle vurdering af spørgsmålet.

[Læs mere om den børnesagkyndige vurdering i rapportens kapitel 7 >>](#)

[Læs hele rapporten på www.ast.dk >>](http://www.ast.dk)

Vidste du?

Manglende omsorg og voldsom disharmoni er to af de hyppigste udslagsgivende årsager i hjemmet i forbindelse med, at et barn bliver anbragt.

Forstander Otto Bernt Juhl får ordet

Bagsværd Observationshjem er en specialinstitution, der yder omsorg, pleje og behandling til børn fra 0-8 år og familier. I anledning af vores temanummer om børn har vi stillet forstanderen for hjemmet, Otto Bernt Juhl, 5 spørgsmål om blandt andet hans syn på vores arbejde på børneområdet.

Af fuldmægtig Charlotte Tamm, Ankestyrelsen

Hvad er dine hovedopgaver som forstander for Bagsværd Observationshjem?

- *Det er mit ansvar, at det pædagogiske og driftsmæssige ansvar overholdes.*

Hvordan påvirker Ankestyrelsen dit arbejde?

- *Mit arbejde påvirkes positivt på den måde, at forældrene og for så vidt også institutionerne inden for området får sikkerhed for, at afgørelserne fra kommunernes børn og unge-udvalg prøves på en faglig og neutral måde.*

Hvordan vil du karakterisere styrelsens ageren på børneområdet de senere år?

- *Jeg mener, at Ankestyrelsen har fået "hævet" overliggeren. Der er sket en opkvalificering og tydeliggørelse af Ankestyrelsens opgaver både i forhold til forældrene, de unge, kommunerne og institutionerne. Ankestyrelsens hjemmeside er gjort meget tilgængelig også for unge, som gerne vil i kontakt med Ankestyrelsen.*
- *Det er også positivt, at man altid kan henvende sig – også uden for åbningstiden, hvis det er akutte sager.*

Hvordan opleves styrelsen af forældre og børn, der har været i kontakt med os?

- *Vi har næsten ingen tvangsanbragte børn, men det er mit indtryk, at forældrene kender til Ankestyrelsen. Det er min opfattelse, at de opfatter Ankestyrelsen som forældrenes instans – også selvom styrelsen ikke ændrer kommunens afgørelse.*

Det kan være svært for mange forældre at møde op til et møde i kommunen, mens Ankestyrelsen opfattes som langt mere neutral.

Hvilke forventninger og udfordringer har du til Ankestyrelsen i fremtiden?

Jeg har et ønske om, at Ankestyrelsens aktiviteter og lovgivningsmæssige viden i højere grad også bringes ud til institutionerne.

Jeg har også et ønske om, at institutionerne bliver "hørt" mere i forbindelse med sager om anbringelse eventuelt som vidne, som der nu er mulighed for efter Barnets Reform.

[Læs mere om Bagsværd Observationshjem på deres hjemmeside >>](#)

Ankestyrelsen vejleder om love og praksis

Ankestyrelsen skal vejlede om fortolkning af loven og Ankestyrelsens praksis på børneområdet. Vi lægger stor vægt på at vejlede og besvare spørgsmål bedst muligt. Da vi er ankeinstans i børnesager, kan vi dog ikke vejlede om, hvordan en konkret sag skal afgøres, da sagen kan blive anket til os. Vi kan heller ikke udtale os offentligt om sager, der har været behandlet i Ankestyrelsen.

Af fuldmægtig Hanne Østergaard, Ankestyrelsen

Hvem kan få vejledning?

Alle, der har spørgsmål eller brug for vejledning, kan ringe til os alle hverdage kl. 9-15.

Rigtig mange benytter sig af muligheden. De fleste af henvendelserne til Ankestyrelsens kontor for børn kommer fra kommunale sagsbehandlere, men vi får også henvendelser fra blandt andet borgere, anbringelsessteder, krisecentre og sociale nævn i statsforvaltningerne.

Der er også mulighed for at maile spørgsmål til os eller skrive via vores hjemmeside. Vi besvarer alle mails hurtigst muligt.

Kontakt Ankestyrelsen via www.ast.dk >>

Nogle gange kan vi henvise til vores hjemmeside, hvor vi bringer svarene på en række af de spørgsmål, som vi ofte får stillet.

Se ofte stillede spørgsmål og svar på www.ast.dk >>

Hvad vejleder vi om?

Vi kan vejlede om fortolkning af regler og Ankestyrelsens praksis på børneområdet, herunder vores Principafgørelser. Vi kan ikke gå ind i en vurdering af en konkret sag, men vi kan oplyse om, hvordan de relevante regler skal forstås og bruges.

Vi kan fx ikke svare på, om formanden for børn og unge-udvalget i et konkret tilfælde kan træffe en foreløbig afgørelse om at anbringe et barn uden for hjemmet. Vi kan dog vejlede generelt om betingelserne for at træffe en foreløbig afgørelse om anbringelse og henvise til Principafgørelser, der illustrerer, hvornår en anbringelse er akut nødvendig. Når vi ikke kan gå ind i en konkret vurdering, skyldes det, at der ville kunne opstå habilitetsproblemer ved en senere klagesag.

Eksempler på spørgsmål og svar

Spørgsmål om pas til et anbragt barn

Kan kommunen give lov til, at et barn, der er anbragt uden for hjemmet, får et pas med henblik på ferie i udlandet uden forældrene? Og kan indehavere af forældremyndigheden klage over det?

Svar

Kommunen kan som led i udøvelsen af faktisk forvaltningsvirksomhed beslutte, at et barn, der er anbragt uden for hjemmet, kan få udstedt pas. Der er ikke tale om en afgørelse, der kan klages over inden for det administrative klagesystem, men man kan klage over kommunens medvirken til borgmesteren eller kommunalbestyrelsen. Se Principafgørelse C-25-01.

Spørgsmål om behov for 2 indstillinger til videreført anbringelse

Må kommunen forelægge to indstillinger for børn og unge-udvalget?

Svar

Hvis forvaltningen indstiller til videreført anbringelse, må der foreligge 2 indstillinger. Dette er muligt, hvis forvaltningen vurderer, at betingelserne for *både* fortsat anbringelse uden for hjemmet uden samtykke efter servicelovens § 58 *og* betingelserne for en videreført anbringelse efter § 68 a er opfyldt.

Forklaringen er, at børn og unge-udvalget ikke har kompetence til at træffe en afgørelse, som forvaltningen ikke i forvejen har udarbejdet indstilling om til behandling på mødet. Børn og unge-udvalget har altså ikke kompetence til at træffe afgørelse om fortsat anbringelse efter servicelovens § 58, hvis kommunen *alene* har indstillet til videreført anbringelse efter § 68 a.

Se Principafgørelse 128-10.

Vidste du?

Lidt over alle anbragte børn var i 2009 i alderen 0-3 år.

Spørgsmål om afgørelse om samvær med anbragt barn

Har indehavere af forældremyndigheden over et barn, der er anbragt uden for hjemmet, krav på, at kommunen træffer en afgørelse om samvær?

Svar

Kommunen skal, hvis der ikke er enighed om samvær, tage stilling til

- om der skal fastsættes samvær efter servicelovens § 71, stk. 2, eller
- om sagen skal forelægges for børn og unge-udvalget med indstilling om, at samværet bliver afbrudt efter lovens § 71, stk. 3, hvis betingelserne for dette er opfyldt

Beslutter kommunen ikke at træffe en afgørelse om samvær, er det en afgørelse i lovens forstand, der kan klages over til Det Sociale Nævn.

Se Principafgørelse 177-09.

[Søg efter Principafgørelserne i Principdatabasen >>](#)

Hjælp i akutte situationer

Det er også muligt at kontakte Ankestyrelsen uden for vores normale telefontid.

Ankestyrelsens Anbringelseshjælp er beregnet til de helt særlige situationer, hvor spørgsmålet ikke kan vente til almindelig telefontid. Det kan fx være relevant at kontakte Anbringelseshjælpen, hvis en kommune her og nu har brug for generel vejledning om, hvornår der er tale om et "øjeblikkeligt behov" i forhold til en formandsafgørelse om at anbringe et barn akut. Det kan også være relevant at kontakte os, hvis det ikke er muligt at komme i kontakt med formanden for kommunens børn og unge-udvalg eller formandens stedfortræder. Vi vil så vurdere, om der er brug for, at Ankestyrelsen går ind i sagen øjeblikkeligt.

I yderste konsekvens kan Ankestyrelsen træffe en foreløbig afgørelse om, at barnet nu og her skal anbringes uden for hjemmet.

Spørgsmål om generel fortolkning af reglerne og praksis inden for børneområdet henviser vi til den almindelige telefontid.

[Læs mere om Ankestyrelsens Anbringelseshjælp >>](#)

Oplysninger i "pressesager"

Vi giver aktindsigt i sager, der har været behandlet i Ankestyrelsen, efter reglerne i forvaltningsloven og offentlighedsloven. I børnesager er der mange personfølsomme oplysninger, som vi ikke kan udlevere.

Vi kan ikke kommentere oplysninger i en sag, der bliver omtalt i pressen, selv om sagen har været behandlet i Ankestyrelsen. Vi kan fx ikke begrunde offentligt, hvorfor Ankestyrelsen ikke er gået ind i en sag, som vi er blevet underrettet om. Vi kan heller ikke fortælle, hvorfor et barn eller en ung er anbragt uden for hjemmet. Dette skyldes de berørte forældres og børns ret til privatliv og vores tavshedspligt.

I forbindelse med stor medieomtale af en sag kan vi konkret beslutte at bekræfte eller afkræfte, at vi behandler den omtalte sag, hvis vi mener det skaber ro omkring barnet.

Vi kommenterer gerne på de undersøgelser og statistikker, vi udarbejder om børn.

[Læs mere om, hvad Ankestyrelsen kan udtale sig om >>](#)

Vidste du?

Henvendelse fra forældremyndighedsindehaveren er den hyppigste anledning til en anbringelse.

Taskforce på besøg i kommunerne

Mere end 60 kommuner har i løbet af efteråret 2010 og 1. kvartal 2011 haft besøg af taskforcen om Barnets Reform. På møderne har Ankestyrelsen og Servicestyrelsen fortalt om den ny lovgivning og reformen, Det har været gode møder med højt informationsniveau og ivrig dialog. Taskforcen planlægger nu, hvilken rolle vi skal spille i 2011 og 2012 i den fortsatte implementering af Barnets Reform.

Af specialkonsulent Jytte Eline Falk-Lorenzen, Ankestyrelsen

Hjælp til implementering af Barnets Reform

Da Barnets Reform blev vedtaget, blev der afsat satspuljemidler til at understøtte implementeringen af reformen i kommunerne. I den forbindelse aftalte Ankestyrelsen og Servicestyrelsen at etablere en taskforce, der skulle formidle reformen samt rådgive og vejlede kommunerne om reformens implementering.

Taskforcens oplæg til kommunerne

Taskforcen tilbød i efteråret 2010 og frem til 1. april 2011 at komme ud i de enkelte kommuner for at holde et 3 timers oplæg om lovændringerne som følge af Barnets Reform. Målgruppen var medarbejdere, der til daglig arbejder med børn og unge, og som er berørt af ændringerne. Sammensætningen af faggrupper og deltagere blev besluttet i dialog mellem de enkelte kommuner og taskforcen.

Børn- og Ungeenheden i Servicestyrelsen fortalte om udredningsarbejdet bag Barnets Reform. De fortalte blandt andet om de undersøgelser og forskningsresultater, der lå bag ønsket om en lovændring.

De specifikke lovændringer blev gennemgået og forklaret af VISO og Ankestyrelsen på skift. Der var fokus på de fire temaer:

- Nærhed, omsorg og tryghed
- Børns rettigheder
- Tidlig indsats
- Kvalitet i indsatsen

Børn og Ungeenheden afsluttede de 3 timer med en orientering om status på de projekter, der er planlagt eller igangsat med udspring i Barnets Reform.

Læs mere om indholdet af Barnets Reform i vores tidligere artikel "Barnets bedste i centrum" >>

Stor interesse og engagementet i top

50 kommuner har kontaktet taskforcen og fået en aftale i stand. Dette vidner om en stor efterspørgsel i kommunerne efter information og hjælp i forbindelse med at få Barnets Reform sat godt i gang i det daglige arbejde. Taskforcens oplægsholdere har oplevet et stort engagement blandt medarbejderne i kommunerne, som har været ivrige efter at få mere viden og dialog om den nye lovgivning.

Under møderne har medarbejderne og lederne peget på områder, hvor der var tvivl om implementeringen og håndteringen af de nye regler.

Emner der gik igen

Der var nogle emner, der næsten hver gang gav anledning til spørgsmål og god dialog. Det drejede sig fx om

- Usikkerhed om rækkevidden af muligheden for økonomisk støtte efter § 52 a uden gennemførelse af en børnefaglig undersøgelse
- Håndteringen af muligheden for udveksling af personlige oplysninger efter § 49 a
- Støtteperson til anbragte børn
- Håndteringen af 12-åriges partsstatus
- Det mellemkommunale samarbejde fx i forhold til særskilt støtte til anbragte børns forældre og i forhold til efterværn, hvor den unge får egen opholdskommune

Generel positiv evaluering fra kommunerne

Kommunerne er efter hvert oplæg blevet bedt om at evaluere taskforcens besøg.

Mødet med taskforcen er i overvejende grad blevet evalueret meget positivt af kommunerne. Kvaliteten i selve oplægget har også fået rigtig god feedback.

Evalueringerne har - ud over de positive tilbagemeldinger på det faglige og fremstillingsmæssige niveau - også været præget af konstruktiv feedback i forhold til, hvordan vi kunne få deltagerne mest muligt i spil undervejs.

Den positive evaluering skal ses i lyset af, at der har været en meget stor efterspørgsel i kommunerne efter hjælp og information i forbindelse med Barnets Reform. Ligeledes bærer de fleste tilbagemeldinger præg af, at selve initiativet om at tilbyde kvalificeret og målrettet støtte til kommunerne i implementeringen af ny lovgivning er meget værdsat.

Den hyppigste klage har været, at det ikke altid har været praktisk muligt at nå rundt om alle spørgsmål og problemstillinger på de tre timer, der var afsat til oplægget. Dette kan også ses som stor interesse og spørgelyst blandt deltagerne.

Hvad siger deltagerne selv?

"Underviserne var gode til at formidle stoffet. De supplerede hinanden godt og var engagerede. Det gjorde fremlæggelsen inspirerende."

"Det var super at få taskercen ud og fortælle. Det gav mig et rigtig godt overblik over reformen og dens formål."

"Jeg synes, det var et godt og oplysende møde. Jeg blev indført i det nyeste og vigtigste, uden jeg havde været nødt til at være forberedt på nogen måde."

"Kort sagt: God fremlæggelse og god ping pong mellem foredragsholderne, som gav en god afveksling."

"Det faglige indhold var godt, og det virkede rigtig fint, at I var 3 personer med hver jeres tilgang til reformen."

De få kritiske tilbagemeldinger bærer i høj grad præg af manglende forventningsafstemning med den aktuelle medarbejdergruppe i forhold til oplæggets indhold. Dette medførte, at vi begyndte at lægge mere vægt på at tydeliggøre taskercens sammensætning og præsentation, når vi aftalte et møde med en kommune.

Vi har modtaget 33 evalueringer fra kommunerne. 9 ud af 10 var meget eller overvejende positiv.

Taskercens fremtidige rolle

Det blev på de sidste taskercebesøg tydeligt, at kommunerne, nu hvor Barnets Reform er trådt i kraft, har behov for mere dybdegående gennemgang af og erfaringsudveksling om lovændringerne. I taskercen er vi derfor i gang med at overveje den fremtidige rolle i forhold til vellykket implementering af reformen i den kommunale hverdag.

Vi kan ikke på nuværende tidspunkt løfte sløret for fremtidige tilbud, men vil opfordre til at holde et vågent øje med både Servicestyrelsens og Ankestyrelsens hjemmeside.

Følg med på Servicestyrelsens hjemmeside >>

Følg med på www.ast.dk >>

Læs også om Ankestyrelsens og Servicestyrelsens taskercer om forældreansvaret på side 31 i nyhedsbrevet.

Ankestyrelsens læringsteam - fra sagsbehandler til sagsbehandler

Ankestyrelsen oprettede i 2010 et læringsteam på børneområdet. Teamet er med til at understøtte sagsbehandlingen i kommunerne og skal bidrage til mere sparring, dialog og læring. Teamets udgangspunkt er læring 'fra sagsbehandler til sagsbehandler'.

Af ankechef Henrik Horster, Ankestyrelsen

Sådan arbejder teamet

Formålet med læringsteamet er blandt andet, at teamet bredt skal tilbyde lærings- og undervisningsaktiviteter for de kommunale sagsbehandlere på børneområdet.

Teamet består af en stor del af børnekontorets fuldmægtige og en projektkoordinator. Medlemmernes kompetencer dækker hele lovgivningen på børneområdet. Det er ofte to fuldmægtige, der står for undervisningen, når læringsteamet er på besøg i en kommune. Der er ingen chef i teamet, fordi læringen i teamet netop tager udgangspunkt i 'fra sagsbehandler til sagsbehandler'. Kommunale ledere er naturligvis også velkomne.

Anderledes end anden læring på børneområdet

'Taskforcen', som blev iværksat i 2010, var bundet op på implementeringen af Barnets Reform. Læringsteamet adskiller sig ved ikke at skulle handle om et bestemt område eller emne, men kan derimod dreje sig om alle problematikker om børn og lovgivningen på området.

Desuden adskiller teamet sig også fra den almindelige undervisning på børneområdet, som Ankestyrelsens kontor for børn udbyder. Teamets 'undervisning' tager nemlig udgangspunkt i den dialog, der skabes mellem deltagerne på et møde. Der er derfor ikke tale om 'planlagt undervisning' i samme grad.

Hvad kommunerne bruger teamet til

Når en kommune kontakter Ankestyrelsen om ønsker til sparring, dialog og læring på børneområdet, skal teamet kunne tilbyde kommunen forskellige typer af læringsaktiviteter. Teamet skal også tilbyde, at dialogen og undervisningen kan foregå hos kommunen selv.

Ankestyrelsens læringsteam skal konkret stå for opfølgning rundt i kommunerne i forbindelse med Ankestyrelsens praksisundersøgelser og andre undersøgelser på børneområdet. Teamet tager de temaer og udfordringer op, som undersøgelsen afdækker.

Teamet kan også rekvireres, hvis kommunen har generelle udfordringer inden for et bestemt område, som de gerne vil diskutere eller drøfte med Ankestyrelsen.

Grobund i kommunernes ønsker og behov

Ideen om et læringsteam opstod som opfølgning på Ankestyrelsens praksisundersøgelse om anbringelse af børn og unge i december 2009. Den daværende socialminister besluttede i februar 2010, at vi skulle oprette et læringsteam, der kunne understøtte den kommunale sagsbehandling gennem dialog og læring.

Vi lægger vægt på at være lydhøre og aktive over for kommunernes ønsker om dialog og læring. Vi ønsker, at vores læringsaktiviteter er målrettet de egentlige behov i sagsbehandlingen.

Netop fordi teamets læringsaktiviteter har grobund i kommunernes behov, vil vi i forsommeren 2011 tage kontakt til kommunernes interesseorganisationer. Her vil vi drøfte behovet for, at vi iværksætter nye dialog- og læringsaktiviteter. Vi imødeser meget gerne forslag fra kommunerne og håber på, at flere vil kontakte os med problemstillinger, hvor læringsteamet kan fungere som sparringspartner.

Læringsteamet overvejer løbende, om vi skal inddrage anden faglighed end den, vi besidder i Ankestyrelsen.

Vil du vide mere om læringsteamet eller drøfte en problemstilling?

- Ring til Ankestyrelsens hovedkontor på 33 41 12 00, bed om Børn og derefter læringsteam. Eller mail til ast@ast.dk og skriv læringsteamet i emnefeltet

Teamet fulgte op på enkeltsagsundersøgelserne

I sommeren 2010 afsluttede Ankestyrelsen en række undersøgelser af enkeltsager, blandt andet "Brønderslevsagen". Som opfølgning på undersøgelserne bad socialministeren Ankestyrelsens læringsteam om at mødes med de kommuner, der havde været involveret i undersøgelserne. Kommunerne var: Lolland, Brønderslev, Sønderborg, Aabenraa og Holbæk. Møderne fandt sted i perioden november 2010 til marts 2011.

Formålet med møderne var i en lærings- og dialogpræget ramme at:

- drøfte Ankestyrelsens specifikke anbefalinger i undersøgelserne
- gennemgå den enkelte kommunes sagsbehandling i 4 konkrete sager
- tale om de udfordringer, som lovgivningen giver kommunen
- besvare konkrete spørgsmål fra kommunen

Gode samtaler mellem kommunerne og teamet

Inden mødet med læringsteamet havde både kommunen og Ankestyrelsen gennemgået 4 konkrete sager, der var udvalgt af kommunen. Sagerne blev blandt andet brugt til at illustrere, hvilke punkter det er vigtige at have for øje i en børnesag.

Sagerne blev også brugt til, at kommunen kunne rejse juridiske spørgsmål og problemstillinger over for Ankestyrelsen. Kommunerne havde desuden mulighed for at tage andre specifikke spørgsmål op på mødet.

Ved 2 af møderne deltog en faglig ekspert fra SISO (SISO er et landsdækkende videnscenter for Sociale Indsatser ved Seksuelle Overgreb mod børn).

Gensidig respekt for hinandens roller

Læringsteamet blev godt modtaget i alle kommunerne. På alle møderne var der en god tone og stor diskussions- og spørgelyst. Ikke mindst var der en god gensidig forståelse og respekt for hinandens roller på børneområdet. For Ankestyrelsens vedkommende betød møderne en endnu større indsigt i de problemstillinger, som kommunerne i det daglige står overfor.

Læringsteamet vurderer, at den gode og konstruktive dialog ved møderne blandt andet skyldes, at mødedeltagerne har haft mulighed for at forholde sig til de samme sager. Teamet vurderer også, at alle kommuner er meget optaget af at levere en høj kvalitet i sagsbehandlingen, og at kommunerne generelt var enige i de anbefalinger, som fremgik af Ankestyrelsens enkeltsagsundersøgelser.

Vidste du?

I 2009 blev der truffet 3.043 afgørelser om anbringelser.

Kommunernes indsats over for børn og unge på vej ud i kriminalitet

Hvad gør kommunerne, når et barn er på vej ud i kriminalitet? Handler de? Handler de hurtigt nok? Iværksætter kommunerne de tilstrækkelige og relevante foranstaltninger over for kriminalitetstruede børn?

Folketinget har vedtaget nye regler, hvis formål er at styrke kommunernes indsats over for kriminelle unge. Målet med de nye regler er, at kommunen handler hurtigt for at forebygge yderligere kriminalitet.

Af fuldmægtig Siri Stolzenbach, Ankestyrelsen

Politiet orienterer Ankestyrelsen

Når politiet mistænker et barn for at have begået voldskriminalitet, anden alvorlig kriminalitet eller gentagen kriminalitet, skal politiet underrette den relevante kommune. Derefter skal kommunen hurtigt igangsætte relevante foranstaltninger for at forebygge, at barnet kommer ind på en kriminel glidebane.

Fra den 1. juli 2010, hvor de nye regler trådte i kraft, skal politiet hvert år orientere Ankestyrelsen om 300 repræsentativt udvalgte underretninger, som de har sendt til kommunerne.

Ankestyrelsen kortlægger kommunernes indsats

Ud fra de 300 underretninger skal Ankestyrelsen kortlægge kommunernes indsats over for børn og unge, der er mistænkt for kriminalitet. Vi kan desuden via stikprøvekontrollen understøtte, at kommunerne også opfylder deres forpligtelse og handler tilstrækkeligt over for det udsatte barn eller den unge, som underretningen vedrører. Sagerne behandler vi som almindelige underretningssager.

Hvert år vil vi offentliggøre resultatet af vores arbejde i en rapport.

Vi behandler sagerne som underretninger

Vi behandler de 300 sager på samme måde som vi behandler underretninger om bekymring for et barn.

Otte uger efter en kommune er blevet underrettet af politiet og vi har modtaget orienteringen fra politiet, opretter vi sagen og beder kommunerne om at få sagens akter tilsendt. De otte uger giver kommunen mulighed for at handle på politiets underretning. Vi orienterer også forældremyndighedsindehaverne og barnet, der er fyldt 12 år om, at Ankestyrelsen vurderer sagen.

Når vi har gennemgået sagen, vurderer vi og en af vores konsulenter – typisk en psykolog - om kommunen har gjort tilstrækkeligt i forhold til barnet.

Hvis vi synes, at kommunen ikke har handlet tilstrækkeligt, forbereder vi sagen til behandling på et ankemøde i Ankestyrelsen. På sådan et ankemøde kan vi blandt andet træffe afgørelse om at pålægge en børnefaglig undersøgelse, anbringelse uden samtykke eller undersøgelse uden samtykke.

[Læs mere om ankemøder i børnesager på www.ast.dk >>](http://www.ast.dk)

De nye regler pr. 1. juli 2010

- Politiet skal orientere Ankestyrelsen om 300 repræsentativt udvalgte underretninger til kommunerne om børn, der mistænkes for at have begået kriminalitet af forskellig karakter.
- Ankestyrelsen skal lave en årlig rapport, som kortlægger kommunernes indsats over for børn, der er mistænkt for kriminalitet.

Fokusområder

Når vi gennemgår den enkelte sag, har vi blandt andet fokus på, om kommunerne har lavet en handleplan om barnet. Handleplanen skal beskrive, hvordan yderligere kriminalitet kan modvirkes, og hvordan den nødvendige støtte til barnet kan ydes. Derudover ser vi på, om kommunen har været forpligtet til at lave en foreløbig handleplan senest 7 dage efter, de har modtaget dokumentation for den begåede kriminalitet, når kriminaliteten har et vist omfang.

Vi undersøger desuden, om kommunen har tilbudt udslusning til en ung, der har afsonet frihedsstraf, været varetægtsfængslet eller anbragt i varetægtssurrogat fx i en lukket institution.

Vi har endnu ikke svarene på disse spørgsmål, men det er vores umiddelbare opfattelse, at sagsgangene mellem politiet, kommunerne og Ankestyrelsen fungerer fornuftigt.

Vi ved meget mere i efteråret 2011, hvor vi udkommer med resultaterne i den første rapport. Rapporten bliver offentliggjort på vores hjemmeside www.ast.dk. Der kommer desuden senere på året en artikel om rapporten i Nyt fra Ankestyrelsen.

Del af kriminalitetspakken

Ankestyrelsens nye opgaver er en del af en overordnet plan om forebyggelse af ungdomskriminalitet. Planen indbefatter blandt andet også nedsættelse af den kriminelle lavalder, oprettelse af delvist lukkede døgninstitutioner og mulighed for at tilbageholde en ung i op til 14 dage i starten af en anbringelse uden for hjemmet.

Tal fra Ankestyrelsen – sammensæt selv din statistik om anbragte børn

Hver dag bliver 8 børn anbragt uden for hjemmet. 12.770 børn mellem 0 og 17 år er anbragt uden for hjemmet. 14 procent af dem er anbragt uden samtykke. Teenagere bliver hyppigere anbragt end mindre børn. Mange bliver anbragt på forældrenes foranledning.

Alle disse tal stammer fra Ankestyrelsens anbringelsesstatistik. Vi modtager indberetninger fra kommunerne, når et barn bliver anbragt. Indberetningerne omdanner vi til landsdækkende statistik, der ligger på vores hjemmeside.

Af specialkonsulent Jesper Nyholm, Ankestyrelsen

Tal om anbragte børn

Hver gang en kommune træffer afgørelse om at anbringe et barn, skal kommunen indberette en række oplysninger til Ankestyrelsen. Kommunerne skal fx sætte kryds i et eller flere felter om årsagen hos forældre og/eller barnet til anbringelsen, afgørelsestype, anbringelsesstedet samt barnets alder og køn.

Vi offentliggør tallene i dataportalen "Tal fra Ankestyrelsen" på vores hjemmeside. Statistikken danner et grundigt vidensgrundlag for lands- og lokalpolitikere og kan være nyttig information for kommunernes ledelse.

Søg selv i tallene og få skræddersyet grafik

I anbringelsesstatistikken kan du se udviklingen i antallet af anbragte børn. Du kan sammenligne din kommune med andre kommuner, og du kan vælge hvilke oplysninger, du vil fokusere på. Du kan fx sammensætte tabeller om de kommunale afgørelser om anbringelse af børn, fordelt efter anbringelsesårsag eller anbringelsessted. Du kan søge på alder og køn.

Sådan søger du i anbringelsesstatistikken

- Vælg anbringelsesstatistikken i "Tal fra Ankestyrelsen"
- Vælg en tabel fx "Kommunale afgørelser om anbringelse af børn og unge"
- Vælg de ønskede variable fx kommune og alder
- Vælg "Vis tabel"
- I boksene foroven kan du fx vælge, om tabellen skal overføres til Excel eller vises som et grafisk diagram

Søg i anbringelsesstatistikken på www.ast.dk/tal_fra_ankestyrelsen >>

Tallene viser fx fordelingen mellem tvangsanbringelser (børn og unge-udvalget) og frivillige anbringelser (forvaltningsafgørelser) både på landsplan og i de enkelte kommuner.

Vi udsender årsstatistik om udviklingen

En gang om året offentliggør og udsender vi en årsstatistik over samtlige anbragte børn. Alle tallene i statistikken kommer fra kommunernes indberetninger. Den første statistik er fra 2006, og den seneste udsendte statistik er fra 2009.

Se de seneste årsstatistikker på www.ast.dk >>

Opdateringer hvert kvartal

Vi opdaterer tallene hvert kvartal med de nyeste indberetninger fra kommunerne. På den måde kan alle følge den seneste udvikling om anbragte børn. De seneste kvartalsopgørelser er altid lidt lavere end ved opgørelsen af årsstatistikken. Det skyldes, at kommunerne løbende opdaterer deres indberetninger frem til offentliggørelsen af årsstatistikken. Vi udsender ikke kvartalsstatistikken.

De seneste tal viser

- Langt de fleste anbragte børn er anbragt frivilligt
- Antallet af anbringelser uden samtykke har dog været stigende siden 2007

Hvad viser de seneste tal?

Langt de fleste børn, der bliver anbragt uden for hjemmet, bliver anbragt frivilligt. I 2009 var 10.652 af de i alt 12.770 anbragte børn, svarende til 82,3 procent, anbragt frivilligt.

Andelen af anbringelser uden samtykke har dog været stigende fra 11,3 procent af alle anbringelser i 2007 til 14,0 procent i 2009.

Hvor bliver børnene anbragt?

De frivilligt anbragte børn bliver langt oftere anbragt i slægten eller netværket end de børn, der bliver anbragt uden samtykke. De tvangsanbragte børn bliver oftere anbragt i plejefamilie og på akutinstitution. Det er udelukkende frivilligt anbragte, der bliver anbragt på eget værelse.

At børn, der bliver anbragt uden samtykke, oftere end frivilligt anbragte bliver anbragt hos plejefamilier, afspejler forskelle i sammensætningen af børnene i de to grupper. Blandt de frivillige anbringelser er en række anbringelser af børn med funktionsnedsættelser.

Den mest udbredte anbringelsesform er en plejefamilie.

For alle anbringelsestyper generelt gælder det, at andelen af anbringelser i netværkspleje- og plejefamilie er steget fra 2008 til 2009. Andelen af børn og unge anbragt på døgninstitution, socialt pædagogisk opholdssted og kommunalt døgntilbud har været svagt faldende.

Hvornår bliver børnene anbragt?

De børn, der er anbragt uden samtykke, er oftere anbragt tidligt end de frivilligt anbragte. I 2009 var 29 procent af de børn, der var anbragt uden samtykke, mellem 0 og 6 år, mens det kun er 11 procent, der er frivilligt anbragt i den alder.

Mere viden om anbringelser

På vores hjemmeside har vi samlet alle vores udsendelser, der omhandler anbringelsesområdet. Her er korte beskrivelser og link til statistikkerne, praksisundersøgelser og velfærdsundersøgelser.

[Se Viden om anbringelser på www.ast.dk](http://www.ast.dk) >>

Flere statistikker på velfærdsområdet

Ankestyrelsen udarbejder hvert år en lang række statistikker om blandt andet førtidspension, handicapbiler, botilbud til hjemløse og arbejdsskader. Statistikkerne gør det muligt for ministerier, kommuner, pressen og borgere at følge udviklingen inden for netop disse områder. Statistikkerne ligger også i "Tal fra Ankestyrelsen", hvor du kan sammensætte din egen statistik.

Merudgifter til børn med udviklingsforstyrrelser

Ankestyrelsen har for nylig truffet to afgørelser om, hvornår man kan få dækket merudgifter til børn med udviklingsforstyrrelser. I den ene afgørelse tager vi stilling til, om tilstanden med eller tilstanden uden medicin er afgørende for retten til merudgifter. I den anden slår vi fast, at der først kan ydes merudgifter, når det er dokumenteret, at der er tale om en varig lidelse af et omfang, som ikke kan forventes at blive bedre ved behandling.

Af specialkonsulent Peter Korsgaard, Ankestyrelsen

Betingelser hos barnet for dækning af merudgifter

Ankestyrelsen har i maj måned udsendt to Principafgørelser, som vedrører børn med udviklingsforstyrrelser og ADHD. Vi har taget stilling til, om børnenes sygdomme giver ret til at få dækket merudgifter.

For at forældrene kan få dækket merudgifter til barnet, skal barnet have en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller en indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

Vurdering af funktionsevnen med/uden medicinsk behandling

Hvis barnet modtager medicin for sin lidelse, kan det være omfattet af personkredsen, hvis der uden behandling er en umiddelbar risiko for, at barnet udvikler en varig og væsentlig funktionsnedsættelse.

Afgørelse om 12-årig dreng med ADHD

I den ene afgørelse var der tale om en 12-årig dreng, som var i medicinsk behandling for ADHD med god effekt. Drengen gik i normalklasse og var under behandling for sin opmærksomhedsforstyrrelse og sine koncentrationsvanskeligheder. Drengen havde primært vanskeligt ved sociale situationer.

Vurdering af, hvordan drengen fungerede med sin medicin

Vurderingen af, om drengen var omfattet af personkredsen skulle i denne sag foretages ud fra, hvordan han fungerede med sin medicin.

Før drengen begyndte sin medicinske behandling var han altid meget urolig. Derudover havde han koncentrationsproblemer og indgik kun med besvær i socialt samspil.

Hans adfærds- og følelsesmæssige funktionsnedsættelse forud for medicinsk behandling var dog ikke så betydelig, at det ville medføre umiddelbar risiko for, at han fik en varig og væsentlig funktionsnedsættelse, hvis han ophørte med den medicinske behandling.

Vi traf derfor afgørelse om, at drengen ikke var omfattet af den personkreds, som kan få dækket merudgifter ved forsørgelsen.

Afgørelse om 5-årig dreng med betydelige adfærds- og udviklingsforstyrrelser

I den anden afgørelse var der tale om en dreng på 5 år med betydelige adfærds- og udviklingsforstyrrelser.

Vi traf her afgørelse om, at drengen var omfattet af personkredsen for dækning af merudgifter.

Først når der er dokumentation

I afgørelsen slår vi fast, at drengen først var omfattet fra det tidspunkt, hvor der forelå en samlet børnepsykiatrisk vurdering, som kunne dokumentere, at drengens lidelse var varig og af et sådant omfang, at den ikke kunne forventes at blive bedre ved behandling.

Først fra det tidspunkt var det dokumenteret, at hans opmærksomhedsvanskeligheder, væsentlige eksekutive og motoriske vanskeligheder samt vanskeligheder med effektregulering var af varig, indgribende karakter.

[Søg efter Principafgørelse 54-11 og 55-11 i Principdatabasen >>](#)

C-36-08 er kasseret

Vi gør opmærksom på, at vi ved offentliggørelsen af de nye Principafgørelser samtidig har kasseret C-36-08, som handler om afslag på merudgifter til en dreng med ADHD. Afgørelsen afløses af Principafgørelse 54-11.

Kort Nyt fra Ankestyrelsen

Styrk forældreansvaret!

Servicestyrelsen og Ankestyrelsen samarbejder om en række initiativer til kommunerne om servicelovens muligheder for forældre- og ungepålæg samt elektronisk overvågning.

- **Pjece:** Der er netop udgivet en pjece, "Styrk forældreansvaret for udsatte børn og unge". Her giver styrelserne et overblik over reglerne om forældre- og ungepålæg samt mulighederne for elektronisk overvågning.
- **Inspirationskatalog:** Parallelt med pjecen er der udsendt "Inspirationskatalog om forældreprogrammer" med en række forslag og eksempler på evidensbaserede indsatser til familiebehandling som supplement til pålægget.
- **Konferencer:** I maj måned i år holder styrelserne to konferencer om styrkelse af forældrenes ansvar, forældre- og ungepålæg samt mulighederne for at overvåge unge elektronisk.
- **Besøg hos kommuner:** Efter sommerferien kan kommunerne få besøg af en ny taskforce. Her vil medarbejdere fra styrelserne vejlede kommunerne om brugen af unge- og forældrepålæg.

Hør mere og bestil besøg

Kontakt Servicestyrelsen, hvis du vil høre mere om taskforcens arbejde eller arrangere et besøg på tlf. 72 42 37 00 eller mail info@servicestyrelsen.dk

Til efteråret bringer vi en artikel om arbejdet med at styrke forældreansvaret.

Læs også om Ankestyrelsens og Servicestyrelsens taskforce om Barnets Reform på side 18 i nyhedsbrevet.

Kan du huske..

Vi har tidligere bragt en artikel, hvor en jurist beskriver, hvordan hun oplevede forskellen mellem at behandle sager om anbringelser i Ankestyrelsen og hos Kammeradvokaten. Den kan være interessant at læse sammen med dette temanummer.

[Læs artikel om børnesager i Ankestyrelsen og Kammeradvokaten >>](#)

Stor stigning i antal af underretninger

Fra 2006 til 2010 har der været en markant stigning i underretninger til Ankestyrelsen. Underretningerne kommer både fra fagfolk og borgere. Sidste år fik vi 441 underretninger om 654 børn.

I 2010 er vi i ca. 20 procent af underretningerne gået ind i sagen, hvor vi nærmere ser på kommunens håndtering af barnets forhold.

[Læs mere om underretninger på www.ast.dk >>](http://www.ast.dk)

[Se film om vores behandling af underretningssager >>](#)

Ny vidensportal om udsatte børn og unge

Servicestyrelsen har netop søsat en vidensportal til alle, der arbejder med udsatte børn. Er du kommunal sagsbehandler, udviklingskonsulent, leder, pædagog, lærer eller på anden måde beskæftiget med området? Så kan du på Vidensportalen finde viden om:

- Bedste og nyeste forskning formidlet, så du hurtigt får de nyeste resultater
- De bedste eksempler fra praksis til inspiration for din egen konkrete indsats

Portalen vil indeholde den aktuelt bedste viden om udsatte børn og er et af initiativerne i Barnets Reform.

Fem temaer og flere på vej

Lige nu indeholder portalen viden inden for fem temaer:

- Seksuelle overgreb
- Kriminalitet
- Plejefamilier
- Vold i hjemmet
- Efterværn

[Se Vidensportalen Børn og Unge på Servicestyrelsens hjemmeside >>](#)

Ny SFI undersøgelse om børn anbragt hos familien

Børn, der kommer i pleje hos familiemedlemmer, beholder i højere grad kontakten til forældre og øvrig familie, end børn i traditionel familiepleje gør. Det viser ny rapport fra SFI, som også viser, at børn i de to plejetyper på en række områder klarer sig lige godt.

[Læs SFI's rapport >>](#)

Nu kan du søge direkte i Nyt fra Ankestyrelsen

Det er nu muligt at søge direkte i Nyt fra Ankestyrelsens mange numre. Vælg avanceret søgning, søg i publikationer og kryds af i Nyt fra Ankestyrelsen. Du kan under emne nu se, om det søgte ord er i enten en artikel eller i en publikation.

[Søg i Nyt fra Ankestyrelsen >>](#)

Målrettet kommunikation til børn

I 2011 har Ankestyrelsen fokus på at udvikle kommunikationen til børn.

Vi er i gang med at producere nye pjecer til de børn, som er omdrejningspunkter i vores klagesager og underretninger. Pjecerne tester vi hos børn og hos relevante organisationer, som ofte kommunikerer med udsatte børn.

Vi ønsker også at få en hjemmeside kun for børn. Her vil vi med film, tekst og billeder fortælle, hvordan børnene kan klage til os. Vi vil også beskrive, hvad børnene kan forvente af os, og hvordan det er at være barn i en sag hos os.

Uddannelsesdag på ældreområdet

Ankestyrelsen, University College Lillebælt, PH Metropol og Servicestyrelsen arrangerer i efteråret 2011 en uddannelsesdag. Dagen skal inspirere kommunale ledere og medarbejdere til at iværksætte tiltag på ældreområdet, som forebygger og optimerer.

På uddannelsesdagen sætter vi spot på viden om og kommunale erfaringer med:

- Organisering, samarbejde og specialisering
- Risikogrupper og særlige indsatsområder
- Måling og dokumentation

[Læs mere om dagen og tilmelding på Servicestyrelsens hjemmeside fra den 24. maj 2011 >>](#)

Nordisk Forsikringsdommermøde i Ankestyrelsen

Ankestyrelsen er den 26.-27. maj 2011 vært for "Nordisk forsikringsdommermøde". Mødet holdes hvert år på skift mellem de nordiske lande. "Forsikringsdommer" er en samlet betegnelse for de nordiske, administrative klageinstanser af domstolslignende karakter, der beskæftiger sig med ankesager inden for det social- og beskæftigelsesretlige område. Sverige har ikke en egentlig central, social klageinstans, så her behandler Kammerretten de særlige forvaltningssager.

Erfaringsudveksling og opdatering på tværs af Norden

Formålet med det årlige møde er, at vi sammen kan erfaringsudveksle inden for aktuelle faglige problemstillinger og blive opdateret om aktuel status og tiltag på sociallovsområdet hos hinanden.

Udover Ankestyrelsen, deltager repræsentanter fra de relevante sociale klageinstanser i Norge, Sverige, Finland og Færøerne.

Nyeste Højesteretsdom på arbejdsskadeområdet

Højesteret har den 6. april 2011 afsagt dom i en sag om, hvorvidt en skulder-nakkelidelse i form af et højresidigt rotator cuff syndrom og nakkemyoser kunne anerkendes som en arbejdsskade.

Ankestyrelsen havde vurderet, at lidelsen ikke kunne anerkendes, hverken efter fortegnelsen over erhvervssygdomme eller uden for fortegnelsen som følge af arbejdet særlige art. Under retssagen havde Retslægerådet udtalt, at man skønnede, at arbejdet samlet havde bidraget med mere end 50 % af årsagssammenhængen.

Højesteret lagde Retslægerådets vurdering til grund

Højesterets fandt, at da den beskrevne forskel i Retslægerådets og Ankestyrelsens vurdering af årsagssammenhængen hovedsageligt angik spørgsmål af lægefaglig karakter, måtte Retslægerådets vurdering lægges til grund. Højesteret mente derfor, at det var tilstrækkelig sandsynliggjort, at personens lidelse i overvejende grad var forårsaget af arbejdets særlige art. Højesteret ændrede derfor landsrettens dom

Højesterets var enig i med Ankestyrelsen i, at efter de foreliggende oplysninger om arbejdets art og varighed, var personens lidelse ikke omfattet af den dagældende fortegnelse over erhvervssygdomme.

[Læs dommen på Højesterets hjemmeside – søg på sag 388/2008 >>](#)

Nyeste Principafgørelser

Ankestyrelsen har i maj 2011 udsendt Principafgørelser om blandt andet:

- Personkreds i relation til børn med udviklingsforstyrrelser,
- Anden aktør kan træffe afgørelse om fleksjob,
- Anden aktør havde ikke kompetence til myndighedsudøvelse i sag om indretning af handicapbil,
- Tilskadekomstpension medfører ikke fradrag i ledighedsydelse.

Se alle de nyeste Principafgørelser på www.ast.dk >>